«Бекітемін»
Алақай балабақша меңгерушісі
________ И.К.Байсұлтанова
«____»________ 2026ж

«Л» дыбысын түзетуге арналған топтық сабақтардың күнтізбелік-тақырыптық жоспары

Түсінік хат

Қазақстан Республикасы Оқу - ағарту министрлігінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығының бастауыш білім беру деңгейінің үлгілік оқу бағдарламалары мен оқулықтарының мазмұнындағы ортақ тақырыптары және дыбыс айту бұзылыстарын түзету кезеңдерін (Қ.Қ.Өмірбекова, Г.Б.Ибатова) негізге ала отырып құрастырылды.

Дыбыстарды түзету жұмысы кезең-кезеңімен жүргізіледі және оны 4 негізгі кезеңге бөліп қарастырамыз: дайындық кезеңі, дыбысты қою кезеңі, дыбысты дұрыс айтуға машықтандыру кезеңі және ұқсас дыбыстардан ажырату кезеңі. Әр кезеннің өзінің мақсаты мен міндеттері бар. «Л» дыбысын түзетуге арналған күнтізбелік-тақырыптық жоспар аталған 4 кезеннің мақсат-міндеттерін негізге ала отырып құрастырылған.

Дайындық кезеңінің негізгі мақсаты – дыбысты дұрыс қабылдап, қайталауға қажетті сөйлеу-есту және сөйлеу-қимыл анализаторларын дайындау. Бұл кезеңде дыбыстың артикуляциялық қалпын, бағытталған ауа ағынын және фонематикалық есту қабілетін дамыту, тірек дыбыстар бойынша жұмыстар жүргізіледі.

Дыбысты қою кезеңінің мақсаты – жеке дыбысты дұрыс, анық айтуға үйрету. Аталған кезеңде жаттықтырылған артикуляциялық аппарат мүшелерінің қозғалыстары мен қалпын біріктіру, дыбыстың артикуляциялық базасын жасау, ауа ағыны мен дауысын қосу, жеке дыбысты дұрыс айтуға дағдыландыру жұмыстары жүргізіледі.

Дыбысты машықтандыру кезеңінің негізгі мақсаты – дыбысты фразалық сөйлеуінде дұрыс айтқызуға қол жеткізу. Жұмыстың мазмұны – қойылған дыбыстың жеке айтылуын, кезектілікпен буындарда (ашық, жабық, тұйық), сөздерде (сөздің басында, ортасында, аяғында), сөз тіркестерінде, сөйлемдерде (жай және құрмалас сөйлемдерде, жаңылтпаштар мен жұмбақтарда), байланыстып сөйлеу тілінде және өзіндік сөйлеуіне енгізу.

Дыбысты ажырату кезеңінің мақсаты – шатастырып немесе алмастырылып айтылатын дыбыстарды ажыратуға үйрету, өзіндік сөйлеу тілінде оларды дұрыс қолдануға дағдыландыру. Жұмыстың мазмұны шатастыратын немесе алмастыратын дыбыстарды артикуляциялық және акустикалық белгілері бойынша ретімен ажырату,алдымен жеке дыбыстарда, буындарда, сөздерде, сөйлемдерде, жұмбақ-жаңылтпаштарда, өзіндік сөйлеу тілінде ажырату. Дыбыстарды ажырату бойынша жүргізілетін жұмыс келесі бағыттарды іске асырылады: естіп ажыратуын дамыту, дыбысты айтып ажыратуын бекіту, фонематикалық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту.

I-тоқсан
Аптасына – 3 сағаттан

№	Жеке сабақ/топтық сабақ	Сабақ тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын қоюға дайындық. Менің отбасым және достарым	- «Л» дыбысының кинестетикалық бейнесін қалыптастыру; - Бағытталған ауа ағынын қалыптастыру; - Фонематикалық қабылдауын дамыту; - «Менің отбасым және достарым» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	15.09	
2.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын қою (Еліктеу тәсілі арқылы). Менің мектебім	- «Л» дыбысының артикуляциялық қалпын қалыптастыру; - Жеке дыбысты дұрыс айтуға дағдыландыру; - Фонематикалық қабылдауын дамыту; - «Менің мектебім» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	18.09	
3.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын қою (Механикалық тәсіл арқылы). Үй жануарлары мен жабайы жануарлар	- «Л» дыбысының артикуляциялық қалпын қалыптастыру; - Жеке дыбысты дұрыс айтуға дағдыландыру; - Фонематикалық қабылдауын дамыту;	1	20.09	

			- «Үй жануарлары мен жабайы жануарлар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;			
4.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын қою (Аралас тәсіл арқылы) Үй құстары мен жабайы құстар	- «Л» дыбысының артикуляциясын бекіту; - «Л» дыбысын жеке дұрыс айтуға дағдыландыру; - «Л» дыбысын мен әріпін сәйкестендіру; - «Үй құстары мен жабайы құстар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	**22.09**	
5.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын ашық буында машықтандыру. Қазақтың ұлттық тағамдары	- «Л» дыбысының артикуляциясын бекіту; - «Л» дыбысын ашық буында дұрыс айтуға жаттықтыру; - Дыбыстық-буындық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту; - «Қазақтың ұлттық тағамдары» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	25.09	
6.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын тұйық буында машықтандыру. Пайдалы және зиянды тағамдар	- «Л» дыбысының артикуляциясын бекіту; - «Л» дыбысын тұйық буында дұрыс айтуға жаттықтыру; - Дыбыстық-буындық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту; - «Пайдалы және зиянды тағамдар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік	1	27.09	

			қорын молайту;			
7.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын жабық буында машықтандыру. Қазақтың ұлттық киімдері	- «Л» дыбысын жабық буында дұрыс айтуға жаттықтыру; - Дыбыстық-буындық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту; - «Қазақтың ұлттық киімдері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	29.09	
8.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын сөздің басында машықтандыру. Қазақтың ұлттық ойындары	- «Л» дыбысын сөздің басында дұрыс айтуға машықтандыру; - Дыбыстық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту; - Сөзөзгерту дағдыларын дамыту; - «Қазақтың ұлттық ойындары» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	02.10	
9.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын сөздің ортасында машықтандыру. Жыл мезгілдері, айлар, апта күндері	- «Л» дыбысын сөздің ортасында дұрыс айтуға машықтандыру; - Дыбыстық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту; - Сөзөзгерту дағдыларын дамыту; - «Жыл мезгілдері, айлар, апта күндері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	04.10	
10.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын сөздің соңында машықтандыру.	- Көлік түрлері «Л» дыбысын сөздің соңында дұрыс айтуға машықтандыру; - Дыбыстық талдау мен	1	06.10	

		...ландыру «Л» дыбысын байланыстырып сөйлеу тілінде машықтандыру. Спорттық ойындар	- Тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша ауызша әңгіме құрау дағдыларын дамыту; - «Спорттық ойындар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	18.10	
16.	Топтық сабақ	Р-Л дыбыстарын ажырату.	- Р-Л дыбыстарын артикуляциялық және акустикалық белгілері бойынша ажырату; - Дыбысты естіп ажыратуын дамыту; - Дыбысты айтып ажыратуын бекіту; - Фонематикалық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту;	1	20.10	
17.	Топтық сабақ	Р-Л дыбыстарын буындарда ажырату	- Р-Л дыбыстарын артикуляциялық және акустикалық белгілері бойынша буындарда ажырату; - Дыбысты естіп ажыратуын дамыту; - Дыбысты айтып ажыратуын бекіту; - Фонематикалық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту;	1	23.10	
18.	Топтық сабақ	Р-Л дыбыстарын ұқсас сөздерде ажырату	- Р-Л дыбыстарын артикуляциялық және акустикалық белгілері бойынша сөздерде ажырату; - Дыбысты естіп ажыратуын дамыту; - Дыбысты айтып ажыратуын	1	25.10	

		машықтандыру				
15.	Топтық сабақ	«Л» дыбысын байланыстырып сөйлеу тілінде машықтандыру. Спорттық ойындар	- Тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша ауызша әңгіме құрау дағдыларын дамыту; - «Спорттық ойындар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;	1	18.10	
16.	Топтық сабақ	Р-Л дыбыстарын ажырату.	- Р-Л дыбыстарын артикуляциялық және акустикалық белгілері бойынша ажырату; - Дыбысты естіп ажыратуын дамыту; - Дыбысты айтып ажыратуын бекіту; - Фонематикалық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту;	1	20.10	
17.	Топтық сабақ	Р-Л дыбыстарын буындарда ажырату	- Р-Л дыбыстарын артикуляциялық және акустикалық белгілері бойынша буындарда ажырату; - Дыбысты естіп ажыратуын дамыту; - Дыбысты айтып ажыратуын бекіту; - Фонематикалық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту;	1	23.10	
18.	Топтық сабақ	Р-Л дыбыстарын ұқсас сөздерде ажырату	- Р-Л дыбыстарын артикуляциялық және акустикалық белгілері бойынша сөздерде ажырату; - Дыбысты естіп ажыратуын дамыту; - Дыбысты айтып ажыратуын	1	25.10	

			бекіту; - Фонематикалық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту;			
19.	Топтық сабақ	Р-Л дыбыстарын сөйлемдерде ажырату	- Р-Л дыбыстарын артикуляциялық және акустикалық белгілері бойынша сөйлемдерде ажырату; - Күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу;	1	27.10	

Педагог-логопед:

Кайранбаев